

DoudouLinux

Рачунар који воле!

User's manual, version 1.2

Посетите нас на <http://www.doudoulinux.org/>

Садржај

Садржај	1
О систему	0
Дуду линукс — Рачунар дражи деци!	2
Једноставно и делотворно окружење	2
Једноставан је и за маму и тату!	2
На крају, Дуду линукс је потпуно легалан!	3
Notes	3
О систему	3
Јавите нам се	5
О систему	4
Путоказ за Дуду линукс	6
Путоказ за Дуду линукс — Куда даље?	6
Како да побољшамо Дуду линукс?	7
Друга опредељења	8
О систему	7
Тим и сарадници	9
Документација	9
Водич за брзи почетак	11
Садржај чланка	11
Изборник за управљање сесијама	11
Различите врсте сесија	12
Напредније сесије	12
Додатне сесије	13
Искључивање рачунара	14
Посебности при покретању система са УСБ диска	15
Notes	16
Документација	15
Набавите Дуду линукс	17
Преузмите Дуду линукс	17
Уписивање слике ЦД-а на ЦД	17
Уписивање слике УСБ-а на УСБ диск	17
Уписивање система на меморијску картицу	18
Провера ваљаности преузетих слика ЦД-а и слика УСБ-а	18
Провера ваљаности контролне суме	19
Notes	19
Документација	19
Образовне игре	21
Gamine	21
Pysucache	22
Tux Paint	22
Childsplay	22
Gcompris	22
Klettres	23
Ktuberling	23
Khangman	23
Kanagram	23
Kgeography	24
Документација	23
Обавештења о издању	25
Развојно издање	25
Error 404	27

Дуду линукс — Рачунар дражи деци!

Décembre 2010 — последње допуне 18 јуни

Дуду линукс нуди образовне и лагане игре кроз које, забављајући се, деца уче и стичу друга знања. Већ од 2 године старости, деца могу да користите Дуду линукс, јер он не захтева способност читања или одлично руковање мишем, већ управо супротно. За старију децу, ту су једноставне апликације погодне за цртање, писање, рачунање, а могу и да науче како да стварају песме или видео клипове, или како да науче да програмирају. Штавише, деца могу посуђивати, умножавати и давати Дуду линукс својим друговима из школског игралишта и све то, све је потпуно легално!

Једноставно и делотворно окружење

Дуду линукс пројекат сматра да сада преовлађујућа рачунарска окружења нису одговарајућа за децу, јер нуде превише функционалности и захтевају техничко знање које деца немају. Из ових разлога, Дуду линукс је изградио за децу посебно окружење:

без непљивог падајућег менија,
апсолутно, без ствари које морају да се читају,
без ствари које би се постављале или померале на
радној површи,
са програмима који не захтевају познавање појмова
као што су датотека и фасцикла,
са прозорима програма који се неће неочекивано срушити на траку са
задацима (трака са задацима уопште не постоји!),
без неразумљивих текстуалних обавештења,
без постављања неочекиваних питања.
без клика на дугме “старт” да би се нешто зауставило!!! [1]

Једноставан је и за маму и тату!

Дуду линукс не захтева никакво инсталирање да би се користио, а може се понети било где, на пример, код баке и деке. У потпуности је опремљен и спреман за коришћење, тако да нема потребе за додатним преузимањима, надоградњама или администрацијом система. Поред тога, не постоји додаци за плаћање претплате, нити постоје рекламе које би нам

надокнадили његову непостојећу цену. Од издања 2010-11, Дуду линукс има уграђене програме за филтрирање веб садржаја у реалном времену који чувају очи наше деце од непристојних призора на интернету. Од издања 2.0, досадне веб странице које практикују агресивно рекламирање и праћење корисника су блокирани. Вама остаје да, евентуално, подесите јачину звука и брзину реаговања миша. И још нешто — Дуду линукс ћете моћи да користите на било ком пи-си или мекинтош [2] рачунару.

Дуду линукс је заснован на „Live CD“ технологији помоћу које се цео систем може покренути са ЦД-а, а без покретања система инсталираног на рачунару. Ни на који начин, нити Дуду линукс нити програми са интернета, не могу приступити подацима са локалног рачунара. Тако да, сасвим спокојно, можете дозволити својој деци да се играју са рачунаром. Дуду линукс не садржи штетне програме као што су вируси, црви, тројанци, шпијунске програме и оне са рекламама или програме који прате Ваш рад или рад Ваше деце бележећи ваше лозинке и сл. Ови програми не могу наудити Дуду линукс систему ако се он покреће преко ЦД-а. Укратко, Дуду линукс није ризичан за употребу!

На крају, Дуду линукс је потпуно легалан!

Дуду линукс је изграђен у потпуности на слободном софтверу [3]. [Лиценца слободног софтвера \[http://www.gnu.org/licenses/licenses.sr.html#GPL\]](http://www.gnu.org/licenses/licenses.sr.html#GPL) допушта свима да га умножавају, дистрибуирају, анализирају или чак мењају, потпуно слободано. Тако и Ви можете слободно умножавати, посуђивати, давати Дуду линукс било коме. Ми вас подржавамо у прављењу копија и жељи да их поделите са другарима!

Notes

[1] “Старт” мени који постоји у неким системима.

[2] Подржани су само мекинтош рачунари израђени после 2006. године и то они компатибилни са x86 процесорском архитектуром.

[3] Из техничког угла, Дуду линукс је заснован на “[Дебијан ГНУ/Линукс \[http://www.debian.org/\]](http://www.debian.org/)” систему и из његовог програмског складишта користи највећи број програма.

објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](#)

Јавите нам се

Décembre 2010 — последње допуне Juin 2011

Можете нас контактирати путем форума на нашем пројекту:

за техничка питања и проблеме у раду на DoudouLinux систему, [упутите захтев за помоћ](http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/new?issue%5Btracker_id%5D=3) [http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/new?issue%5Btracker_id%5D=3],

да би расправљали о коришћењу DoudouLinux-а, учествујете у нашем [корисничком форуму](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-forum/) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-forum/>].

да узмете учешће у нашем пројекту, региструјте се на нашу [развојну листу](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-dev/) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-dev/>].

Можете нас контактирати и путем система е-поште:

[✉contribute@doudoulinux.org \[mailto:contribute@doudoulinux.org\]](mailto:contribute@doudoulinux.org) — ако желите да нам пошаљете своје прилоге или да затражите од нас да Вас укључимо у пројекат,

[✉contribute@doudoulinux.org \[mailto:contribute@doudoulinux.org\]](mailto:contribute@doudoulinux.org) — ако желите да поставите било какво питање.

И на крају, можете да оставите коментаре на дну неких страница, а посебно у нашој “[Књизи утисака](#)”.

Copyright © DoudouLinux.org team - Сви текстови на овој интернет локацији су објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](#)

Путоказ за Дуду линукс

Décembre 2010 — последње допуне 18 јун

Дуду линукс је достигао задовољавајући развојни ниво половином 2011. године, тако да је увелико спреман за коришћење као једно званично стабилно издање, слободно за преузимање. Било како било, пројекат се још увек може побољшати, тако да ћемо га и даље развијати кроз обогаћивање садржаја (нови програми-игре и сл.) и, такође, са, могућим, додатним идејама. Све те идеје не морају бити засноване на технолошким решењима, иако је то у већини случајева баш тако. Дакле ако вам се допада пројекат и желите да помогнете његов развој, ова страница ће бити својеврстан *путоказ за Дуду линукс*. Потпуну листу задатака можете погледати на нашем [нашем порталу за управљање пројектом \[http://team.doudoulinux.org/\]](http://team.doudoulinux.org/), преко [Гант-дијаграма \[http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/gantt\]](http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/gantt) (на енгл. језику).

Путоказ за Дуду линукс — Куда даље?

Дуду линукс тим је одлучио да свака 3 месеца објави ново издање Дуду линукса. Тако, после 2010-11, следећа издања ће се објављивати равномерно, сваких 3 месеца, и, у складу са тим, ће бити и називана: 2011-2, 2011-5, 2011-8, итд. Иако се не очекује да званично стабилно издање „Гондване“ следи овај циклус издања, објављиваћемо редовно Гондвана исправке, у најмању руку због побољшавања превода и локализације.

Техничка побољшања која су планирана у следећим издањима су наведена доле. Ово не значи да у другим, не-техничким аспектима, неће бити промена. Напротив желимо побољшати и графички дизајн који не сматрамо посве задовољавајућим. На крају, приметите да се техничка побољшања која су планирана за свако од издања, могу променити зависно од напретка у послу и, ми се надамо, доласком нових сарадника.

обезбедити алатку за ограничавање времена проведеног испред рачунара (сати, трајање),

обезбедити алатку за приказ покретања *“трајности”* у панелу (икона обавештења),

обезбедити алатку за постављање дневног времена

обезбедити алатку за промену распореда тастатуре у предходно преузетој слици ЦД-а,

дозволити инсталирање/ажурирање Дуду линукса без брисања целог диска,

заменити изборник радњи прилагодљивијом алатком која боље задовољава корисничке потребе,
побољшање корисничког сучеља Дуду линукс инсталатера,
побољшање корисничког сучеља алата за пријаву примећених проблема у раду уређаја,
побољшање корисничког сучеља алата за покретање „трајности“

За неке од ових задатака, можете пронаћи више информација на [сртаницама које смо припремали \[http://team.doudoulinux.org/projects/growth-contests/wiki/GSoC_2012_ideas\]](http://team.doudoulinux.org/projects/growth-contests/wiki/GSoC_2012_ideas) за „Google Summer of Code 2012“ (на крају, није прихваћен наш пројекат).

Како да побољшамо Дуду линукс?

Наравно, потребни су нам и нови сарадници у пословима локализације ЦД-а или ове презентације. Ако сте заинтересовани можете погледати [стање локализације](#) (енг.) и помоћи нам у решавању овог сложеног задатка. Можете нам помоћи у разним стварима уколико познајете неке од следећих области: графички дизајн, развоја радних окружења, комуникационе технологије и методе, развој програмског кода, развој системских алата, развој веб сервиса, итд. Наравно, главни је проблем са културним садржајем и његовим ауторским правима. Мораћемо да предузмемо кораке за решавање овог проблема.

Тренутно, ствари које желимо побољшати су следеће:

- графички дизајн (изглед)
- израда графичке теме за ЦД
- извести одговарајућу тему за веб презентацију
- комуникационе подршке (летак, постер)
- музика
- обезбедити дечије песме за Компотитора (Songwrite)
- обезбедити традиционалне музику и песме
- створити модерне музичке комаде (за децу) → самба, џез, блуз...
- писање
- обезбедити традиционалне поезију и бајке
- обезбедити новеле и приповетке
- преписати класичне приче као што су митови
- комуникација
- писање чланака за интернет часописе и презентације заједнице
- направити видео клипове
- написати упутства

помагати корисницима на језику на ком користе Дуду линукс
постер кампање, органзовање презентација
развој
a DoudouLinux server flavor for computer rooms
омогућити инсталирање Дуду линукс система унутар Винدوز система без
репартиционисања, тј. на Убунтуов начин
обезбедити издања за АРМ и друге архитектуре процесора
вишејезични ДВД
развој веб презентације (да би се омогућило стварање прилагођеног Дуду
линукс издања преко мреже)
омогућити корисницима промену распореда тастатуре преко мреже
омогућити корисницима промену временске зоне преко мреже
омогућити корисницима промену изборника радњи преко мреже

На крају, имајте на уму да овај списак није и нужно најдеталјнији, па ако
мислите да смо пропустили нешто, не оклевајте да то и поделите са нама!

Друга опредељења

Једна од брига тима је да обезбеди трајност пројекта. Из тог разлога
желимо да пројекат има правну структуру како би могли да обезбедимо
прикупљање средстава (донације, спонзорство и друге апликације) и
продају Дуду линукс издања на ЦД/УСБ медијима. Ово би било значајно и
за изнајмљивање јаке рачунарске инфраструктуре (сервера), те, за
финансирања промотивних акција, као што су учешћа у салонима. Ако
прикупимо довољно средстава, могли би да понудимо посетиоцима
тестирање Дуду линукс система директно на нашој презентацији (на
серверима које би изнајмили за ову намену, користили би програме за
управљање системима на даљину што су *VNC* или *удаљени X сервер*).

Тим и сарадници

Décembre 2010 — последње допуне Juin 2011

DoudouLinux је пројекат заједнице. Било која мотивисана особа се може [придружити нама](#) и помоћи нам, а поготово у вези локализације. Није неопходно да се обавезујете на дугорочну сарадњу, можете радити само оно што познајете довољно, тј. оно што мислите да би сте могли допринети. Наравно ако желите учествовати на дужи рок и то је могуће! Тренутно тим од 15 особа ради на пословима развоја DoudouLinux-а и пословима локализације (на 8 различитих језика):

Alex Razinkov

Августа Мещерякова (Avgusta Mechtcherjakova)

Benoît Vallade

Bruno Miranda

Denis Van Rollegem

Elisa de Castro Guerra

Fabien Hazera

Fayçal Lawayeb

FrenchR

Hugo Mejia

Janneth Rodriguez

Jay Alexander Fleming

[Jean-Michel Philippe](#), оснивач пројекта

Joe Hansen

Lars Viklund

LidaShuang

Marian Vasile

Elena Vasile

Marija Karić

Nava Ajdari

Paweł Balicki

Piccolemanigrandisogni

Richard Holt

Salvatore Gagliano

Tiago Moreira

Wamukota

Yago Nuchera

油蚂蚱 (Benheng Xu)

付林 (Drawing)

白清杰 (Born)

из [Института за примењену информатику \[http://tspu.edu.ru/ipi\]](http://tspu.edu.ru/ipi) на [Томск Државном педагошком универзитету у Русији \[http://www.tspu.edu.ru/\]](http://www.tspu.edu.ru/)

Сергей Комков (Sergey Komkov)

Иван Машковцев (Ivan Mashkovtsev)

Юлия Немчанинова (Julia Nemchaninova)

Такође би желели да се захвалимо људима са којима смо у контакту, а који објављују чланке о нашем пројекту, тренутно Riccardo из [Linuxaria \[http://linuxaria.com/\]](http://linuxaria.com/).

Придружите нам се и помозите нам да брже унапређујемо систем и његову локализацију на што више језика!

Напомена: Ако имате техничких знања и вештина, можете нам помоћи да побољшамо техничке тачке DoudouLinux система, као што су програми или радно окружење.

Copyright © DoudouLinux.org team - Сви текстови на овој интернет локацији су објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Водич за брзи почетак

Décembre 2010 — последње допуне 18 јун

Дуду линукс је оперативни систем који се покреће са ЦД-а или УСБ диска, без обзира да ли имате инсталиран други систем на рачунару [1]. Ако је рачунар припремљен за покретање система са измењивих медија (ЦД, УСБ...), покретање Дуду линукс система ће бити врло једноставно. Довољно је да убаците Дуду линукс ЦД у ЦД или ДВД уређај одмах по укључивању рачунара (морате ово брзо урадити да би спречили покретање система са чврстог диска у рачунару). Уколико је рачунар већ укључен и тренутно користите постојећи систем, убаците Дуду линукс ЦД у ЦД или ДВД уређај и поново покренете рачунар (рестарт). **Дуду линукс систем се не може покренути на неком другом, већ покренутом, оперативном систему.**

Садржај чланка

[Изборник за управљање сесијама](#)

[Различите врсте сесија](#)

[Напредније сесије](#)

[Додатне сесије](#)

[Искључивање рачунара](#)

[Посебности при покретању система са УСБ диска](#)

Изборник за управљање сесијама

По убацавању ЦД-а (или УСБ стика), током првих пар секунди, појављује се уводни екран. Можете га избећи притиском на тастер „Enter“ (или „Return“). Затим се, после минут-два од покретања Дуду линукс система, појављује изборник за управљање сесијама (види доле). Почетна брзина зависи од брзине вашег ЦД уређаја (или УСБ диска) и брзине рачунара. Будите стрпљиви! Не брините ако приметите „важне“ текстуалне информације том приликом. То је нормално! [2]

Изборник за управљање сесијама обезбеђује приступ различитим садржајима на Дуду линукс систему. Сесије су организоване према сложености радњи које ће корисници обављати. Тако, сесије на врху су прилагођене деци која уче руковање мишом (узраста око 2 године), док су старијој деци намењене сесије на дну изборника.

Напуштањем покренуте сесије враћате се у изборник за управљање сесијама. Приликом избора сесије не унесите лозинку!

Различите врсте сесија

Првих пет сесија само покрећу специфичне програме, као што се из њихових имена и види: *Гејмин*, *Писикеш*, *Дечја игра*, *Такс цртање* и *ГКомприс*. Њихов циљ је да, везано за рачунаре, омогуће деци да на један забаван начин открију тајне руковања мишем и тастатуром! На страници [Образовне игре](#) (енг.) можете прочитати мало више о овим програмима. Када се напусти неки од ових програма које је корисник покренуо из изборника за управљање сесијама, затвара се и текућа сесија, а испред корисника је опет Изборник за управљање сесијама.

Задње две сесије, *Мини Дуду линукс* and *Читав Дуду линукс*, су напредније. Изгледом су далеко једноставније, сажетије, у односу на уобичајена окружења која срећемо на рачунарима: панел је смештен на врху екрана и на њему се налази дугме за гашење рачунара! Поред тога, да би се додатно олакшала употребу рачунара, изостављен је и падајући мени. Тако су, иконе програма исцртане на радној површи и груписане у језичке (листовете). Да би се покренуо програм довољан је **само један клик на његову икону** (за дечицу, двоструки клик је далеко теже извести).

Напредније сесије

Сесија „*Мини Дуду линукс*“ садржи све програме који су претходно били

доступни у изборнику сесија, груписане у језичку „Учионица“. У овај језичак је додато још неколико једноставних програма, лаганих за коришћење. Уз помоћ програма „Клавијатура“, користећи миш и тастатуру, дечица ће бити у стању да свирају. Деца која знају да пишу, своје саставе, песме и слично, могу писати користећи „Вилењакову бележницу“. Деца која не познају азбуку, могу вежбати у програму „Словесност“ (К-Слова). „Кромпирко“ је једноставан програм у ком дечица могу да се поиграју са прерушавањем и облачењем једног скромног кромпира или неког од његових другара. У горњем делу екрана имамо и језичак „Поставке“ који садржи програме за подешавање миша и подешавање излаза звучне карте.

И, на крају, кроз сесију „Читав Дуду линукс“ имамо приступ свим програмима који долазе уз Дуду линукс. Детаљније информације о доступним програмима потражите у одељку [Програми](#). Ови програми су груписани у пет језичака, што се може видети и на доњој слици.

Додатне сесије

Дуду линукс се испоручује са више сесија (радњи) од онога што се подразумевано приказују у изборнику сесија. Постоје две додатне напредне сесије, „Дечји“ и „Млађи“ Дуду линукс, намењене за употребу у школама, а ту је и посебна додатна сесија која омогућава само подешавање гласноће, када нема

напредних радњи приказаних у изборнику. Ове радње су сакривене да би се избегло збуњивање деце радњама сличног назива, а можете да их омогућите захваљујући наменском алату из сесије „Читав Дуду линукс“.

Сесије „Дечји“ и „Млађи“ Дуду линукс су сличне „Мини Дуду линукс“ сесији, али имају мањи број доступних програма:

„Мини Дуду линукс“ → намењен деци која похађају обдданишта

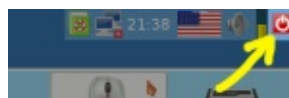
„Млађи Дуду линукс“ → намењен деци која похађају почетне разреде основних школа

Ове сесије су стваране у сарадњи са педагозима из Томск државног педагошког универзитета у Русији. Имајте на уму да ова класификација можда неће одговарати нивоу вештина и знања деце, у различитим земљама.

Искључивање рачунара

Најједноставнији и најприроднији начин да ово урадите је да притиснете дугме за гашење на кућишту рачунара! Ово је и препоручљиво ако се ради о дечици која још немају знања о управљању сесијама У овом случају искључивање рачунара се покреће **без икаквих додатних питања** [3]. Насупрот овоме, деца која познају управљање сесијама ће за ову радњу кликнути на икону дугмета за одјављивање са покренуте сесије. Ова икона се налази на панелу који изгледа као овај на слици испод.

После клика на икону дугмета за одјављивање, на екрану ће се појавити малени прозор. У њему, кликом изаберемо једну од радњи коју желимо да покренемо: искључивање или поновно покретање рачунара, или, одјављивање из тренутне сесије (ако желите да покренете нову сесију). Ево како то изгледа:

Када се покрене процес гашења, после неког времена, појавиће се на екрану слика слична оној код покретања система, а на дну ће бити исписана порука. Потребно је да извадите ЦД диск из уређаја и притиснете дугме „Enter“ на тастатури. После тога, рачунар ће се угасити. Ово нећете морати да урадите уколико сте покренули УСБ издање Дуду линукса.

Посебности при покретању система са УСБ диска

Покретање система са УСБ диска је слично покретању са ЦД-а, али не морате да журите после укључивања рачунара! Међутим, тек у скорије време рачунари имају могућност да покрећу систем са УСБ дискова (оквирно рачунари направљени после 2004. године). Најлакше је пронаћи тастер на тастатури који приказује мени за покретање (после укључивања рачунара потражите на екрану „*boot menu*“ или слично, и запамтите који је функцијски тастер додељен тој опцији, нпр. „F8“...). Други начин је да промените опције покретања система у [БИОС](http://sr.wikipedia.org/wiki/BIOS) [\[http://sr.wikipedia.org/wiki/BIOS\]](http://sr.wikipedia.org/wiki/BIOS)-у.

Основне предности код коришћења издања на УСБ диску су:

преносивији је
нечујан у раду
бржи рад и
измењени подаци се могу директно сачувати на исти диск („режим трајности“)

Једина мана у покретању УСБ издања Дуду линукса је што овај начин захтева за нијансу више техничког знања.

Notes

- [1] Дуду линукс је развијен на технологији званој „Live CD“.
- [2] Ове поруке помажу стручњацима тако што им показују шта то Дуду линукс управо ради (препознавање уређаја, аутоматска подешавања, и сл.)
- [3] Ово је без ризика по Ваш рачунар јер притисак на прекидач за гашење није исто што и изненадан нестанак струје, а, поред тога, Дуду линукс и не приступа Вашим подацима чврстом диску у рачунару.
-

Copyright © DoudouLinux.org team - Сви текстови на овој интернет локацији су објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Набавите Дуду линукс

Décembre 2010 — последње допуне 18 јуни

Дуду линукс је, у свом пуном издању, доступан за преузимање и коришћење потпуно слободно, без икаквих ограничења! Тренутно, систем је могуће преузети само у облику *слике ЦД-а* или *слике УСБ-а* (стик или диск). Свако од издања је доступно на неколико језика (одаберите издање према језику на ком желите да користите систем). На пример, преузимањем Дуду линукс система на одговарајућем језику, можете упознати децу са тим језиком и сл. [1]. Планирали смо да, у догледно време, омогућимо наручивање Дуду линукс система преко интернета на неком од медија (ЦД, УСБ, флеш картице..). Тиме би омогућили људима који немају довољно техничког знања да лакше дођу до свог Дуду линукс издања. Такође, људи који желе да новчано подрже овај пројекат, на овај начин би били то у стању и да ураде (куповином наших издања на неком од медија) [2].

Преузмите Дуду линукс

[\[http://download.doudoulinux.org/?lang=sr\]](http://download.doudoulinux.org/?lang=sr)

Уписивање *слике ЦД-а* на ЦД

Дуду линукс ЦД издање можете преузети у облику *слике ЦД-а*, тј. ИСО *слике* (енг. *ISO image*). Овако преузета датотека може се уписати на ЦД користећи посебну функцију у програмима за писање на ЦД медије. Ова функција се најчешће назива као “Упиши ИСО слику на ЦД” или “Нарежи ИСО слику на ЦД” или “Упиши ЦД отисак/одраз на ЦД” или слично (енг. “*burn an ISO image*”).

УПОЗОРЕЊЕ: Немојте уписивати преузету слику ЦД-а (*ИСО слику*) на ЦД као што би сте уписивали остале датотеке на ЦД. Обавезно је уписивање уз коришћење горе поменуте посебне функције у програмима за уписивање на ЦД (програми за “резање” ЦД-ова), јер, у супротном, нећете бити у могућности да покренете Дуду линукс систем са тако направљеног ЦД-а (на њему ће се, у том случају, налазити само једна датотека и то слика ЦД-а коју сте претходно преузели са наше презентације).

Уписивање *слике УСБ-а* на УСБ диск

Слика УСБ диска коју треба да преузмете је „слика диска“ (енг. „*disk image*“), односно ИМГ датотека (на крају имена датотеке се налази „.img“). Као и код ЦД издања, није довољно само снимити ИМГ датотеку на неки УСБ диск. Упис УСБ издања на УСБ диск захтева више техничког знања него упис ЦД издања на ЦД диск. Потребни су посебни алати које неки системи не обезбеђују, а посебно не виндроуз. На мекинтош рачунарима покретање система са УСБ диска је још сложеније, ако не и немогуће.

Да би сте издање за УСБ диск и уписали на УСБ диск направили смо посебну алатку „*Створи живи УСБ*“ (енг. „*LiveUSB write*“), а за оне искусније, препоручујемо да:

помоћу „*dd*“ програма (или сличног) упишете преузету слику УСБ-а на УСБ диск [3], на преосталом делу УСБ диска направите додатну партицију.

Прављењем додатне партиције на УСБ диску имате могућност да покренете „[памћење промена](#)“ и тако сачувате рад Ваше деце и системске промене у току коришћења Дуду линукс система и, све то, на истом УСБ диску. Ова особина је доступна и на Дуду линукс ЦД издању, али, због особина ЦД-а као медија, захтева додатни УСБ медиј или чврсти диск у рачунару. [4]

Типична наредба за упис слике УСБ-а на УСБ диск је:

```
dd if=doudoulinux-2010-11-sr.img of=/dev/sdx
```

У горњој наредби, /dev/sdx представља ознаку УСБ диска (путању) на који желите да упишете систем (нпр. /dev/sda, /dev/sdb, etc., зависно од Ваших системских подешавања).

Уписивање система на меморијску картицу

Процедура је потпуно иста као и за УСБ дискове, јер су сви ови уређаји познати као уређаји за складиштење, без обзира на употребљену технологију. Међутим, имајте на уму да, ако желите да покренете Дуду линукс са меморијске картице убачене у читач картица, успех није изванредан. Пробали смо овај начин два пута, и оба пута доживели неуспех [5]. Са друге стране, на лаптопу који је урађен поштујући стандарде, покушај покретања система је успешно изведен.

Провера ваљаности преузетих слика ЦД-а и слика УСБ-а

Пре него почнете са преносом *слике ЦД-а* или *слике УСБ-а* на одговарајући медиј, препоручљиво је да се провери њихова ваљаност. Овом провером можемо да установимо да ли је било грешака приликом преузимања датотека или грешака приликом њиховог уписа на складишни медиј (нпр. на чврсти диск на Вашем рачунару). [6]

За проверу ваљаности (нтегритета) преузетих датотека користимо контролну суму направљену према "SHA1" алгоритму. Ово изводимо *sha1sum* наредбом:

```
$ sha1sum doudoulinux-2010-11-sr.img
43e0516824ffc825fbe0ea7abac6e82931185f41 doudoulinux-
2010-11-sr.img
```

Овако добијени резултат поредимо са подацима из преузетих датотека са контролном сумом. Све уочене грешке ће бити истакнуте, па и оне намерне [7]. Напомена: Потребно је да имате „*sha1sum*“ програм инсталиран на вашем систему да би се ово урадило.

Провера ваљаности контролне суме

Такође, ми обезбеђујемо и датотеку који садржи све контролне суме, које су потписане са кључем Дуду линук спремишга поступком познатим као [Електронски потпис \[http://sr.wikipedia.org/wiki/Електронски_потпис\]](http://sr.wikipedia.org/wiki/Електронски_потпис). Датотека је *checksum-sha1-all* а њен потписје *checksum-sha1-all.gpg*. Можете да проверите ову датотеку користећи следећу команду:

```
$ sudo gpg --keyring /etc/apt/trusted.gpg --default-key
D92ACBA0 --verify checksum-sha1-all.gpg checksum-sha1-
all
```

Потребно је да претходно имате инсталиран пакет са кључем Дуду линук спремишга. Подразумева се да користите Дебијан линук или његов дериват.

Референца (енг. језик): [How to manually check for package's integrity \[http://wiki.debian.org/SecureApt#Howtomanuallycheckforpackage.27sintegrity\]](http://wiki.debian.org/SecureApt#Howtomanuallycheckforpackage.27sintegrity)

Notes

[1] У сваком случају, и за себе можете преузети издање на језику који желите да користите у свом раду!

[2] На овај начин прикупљена средства била би искоришћена за плаћање интернет инфраструктуре неопходне за несметан рад овог пројекта или за улагање у будући развој и томе слично.

[3] “dd” програм, подразумевано долази уз ГНУ/Линукс или мекинтош оперативне системе. [Виндоуз верзија овог програма \[http://www.chrysocome.net/dd\]](http://www.chrysocome.net/dd) постоји, али никада нисмо испробали да ли и како она ради.

[4] Ову, додатну партицију, можете искористити и за пренос разних података или слично. У том случају ограничени сте количином слободног простора на њој.

[5] Једном се није могао уопште покренути систем, а други пут је покретање система било незавршено...

[6] На овај начин можете открити и оштећења у самим датотекама на нашим серверима настале због техничких проблема или због напада пиратских банди на наше сервере.

[7] Неко може намерно да измени ИСО/ИМГ слику и контролну суму за њих, како би се оне подударале код провере

Copyright © DoudouLinux.org team - Сви текстови на овој интернет локацији су објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Образовне игре

Décembre 2010

Превођење је у току....

DoudouLinux contains ten educational games for children from 2 years old. At the beginning the goal of these games is just to teach children to move the mouse. Then they can discover the keyboard and train to more evolved activities like learn the alphabet, count, guess series, etc.

The educational game list displayed as a list of links to their websites is the following:

[Gamine](http://www.gnunix.info/dotclear/index.php?2007/11/25/236-raaaaahhh-eleonie/) [<http://www.gnunix.info/dotclear/index.php?2007/11/25/236-raaaaahhh-eleonie/>], from 2 years old or even less!
[Pysycache](http://www.pysycache.org/) [<http://www.pysycache.org/>], from 3 years old
[Tux Paint](http://www.tuxpaint.org/?lang=fr) [<http://www.tuxpaint.org/?lang=fr>], from 3 years old
[Childsplay](http://www.schoolsplay.org/) [<http://www.schoolsplay.org/>], from 4 years old
[Gcompris](http://gcompris.net/-fr-) [<http://gcompris.net/-fr->], from 2 years old but we rather recommend from 4 years old given the DoudouLinux configuration
[Klettres](http://edu.kde.org/klettres/) [<http://edu.kde.org/klettres/>], from 4 years old
[Ktuberling](http://games.kde.org/game.php?game=ktuberling) [<http://games.kde.org/game.php?game=ktuberling>], from 3 years old
[Khangman](http://edu.kde.org/khangman/) [<http://edu.kde.org/khangman/>], rather around 7 years old
[Kanagram](http://edu.kde.org/kanagram/) [<http://edu.kde.org/kanagram/>], rather around 8 years old
[Kgeography](http://kgeography.berlios.de/) [<http://kgeography.berlios.de/>], rather around 7 years old

Explanation texts coming more or less from these application websites are given below.

Gamine

Gamine targets very young children that discover mouse moving. The basic idea is to reproduce a magic slate. All they can do is drawing a line which follows the mouse cursor and inserting some shapes by clicking mouse buttons, in a pleasant audio background environment. As it runs in full screen, this kind of application typically avoids children from involuntarily making disasters...

Gamine animation

Pysycache

Teach children to use the mouse! To do this Pysycache provides pleasant activities based on simple objects and numerous photos. Children learn to place the mouse on screen and then press its buttons. This is the next step after Gamine.

**Pysycache -
Youtube**

Note: this game is available in both most advanced sessions “*Mini DoudouLinux*” and “*All DoudouLinux*” with a higher and higher difficulty level.

Tux Paint

Tux Paint is a drawing application for children from 3 to 12 years old. It has an easily accessible graphical interface. Funny sounds brighten the different tools up. Children draw on a white page using tools and stamps, or may load a template to be decorated with all the tools that are available. Artistic results guaranteed!

**Tuxpaint -
Youtube**

Childsplay

Childsplay is an educational game featuring a set of activities:

activities to learn to use both keyboard and mouse
memory with images and sounds
learning letters and figures
fun activities (puzzles, pacman, billiard, etc.)

**Childsplay -
Youtube**

Gcompris

Gcompris is educational software featuring various activities for children from 2 to 10 years old. Activities may be fun but they are always educational. Activities cover the following fields:

discovering computer → keyboard, mouse, moving mouse
mathematics → table revision, enumeration, double entry tables, mirror image,
...

**Gcompris -
Youtube**

sciences → electricity, the canal lock, the water cycle, the submarine, ...
 geography → place countries on a map
 games → chess, memory, connect 4, oware, sudoku ...
 reading → reading practice
 other → learn to tell time, puzzle of famous paintings, vector drawing, cartoon making, ...

Finally Gcompris offers at least 100 activities! Thus children of 2 or 3 years old are likely to have difficulties to reach the activities that suit them. For them we should configure Gcompris in a very restricted mode but this is not the case of DoudouLinux. However this software is proposed in both most advanced sessions "*Mini DoudouLinux*" and "*All DoudouLinux*" with activities of higher and higher difficulty level.

Klettres

Learn the alphabet and... the location of keys on keyboard! The computer tells a letter and shows it, children have to press the correct key on keyboard. Upper difficulty levels remove letter displaying or/and replace letters by syllables. Please note that this may also be interesting software for adults to learning to say the alphabet in a foreign language.

Klettres

Ktuberling

The classical Mr Potato in digital version (Mr e-Potato!). He can be disguised and a voice tells the noun of elements being dragged with the mouse. Again running it in a foreign language can be interesting for adults.

Ktuberling

Khangman

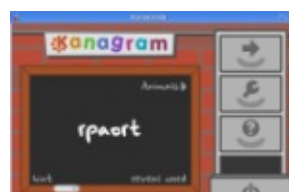
A hang man game that is not so easy for children...
 Fortunately clues are available.

Khangman

Kanagram

Children have to reorder the letters of a word. Again this is

not so easy and clues are
available whenever ideas are
missing...

Kanagram

Kgeography

An application to learn geography. It provides countries
of the world and states of USA.

Kgeography

Copyright © DoudouLinux.org team - Сви текстови на овој интернет локацији су
објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Обавештења о издању

Décembre 2010 — последње допуне Février 2011

На овој страници ћете наћи списак главних промена између различитих DoudouLinux издања. Такође, можете се информисати о променама које ће се извршити у следећем издању. Ако вам је потребно више информација о свим променама, посебно оних који се не могу видети, јер се тичу алата за развој DoudouLinux-а, размислите о посети [DoudouLinux пројекту \[http://svn.gna.org/viewcvs/doudoulinux/\]](http://svn.gna.org/viewcvs/doudoulinux/).

Развојно издање

издање 2010-11 (крај новембра 2010.године!)
званична подршка за румунски, руски, српски и украјински језик,
побољшана локализација у многим језицима,
нови ЦД-ови у “*инкубатору*”: холандски, италијански, пољски, турски...
обезбеђена родитељска контрола преко [DansGuardian](http://dansguardian.org/)
[\[http://dansguardian.org/\]](http://dansguardian.org/) програма (у фази тестирања за арапски, румунски,
српски и украјински језик),
побољшан изглед алатки за подешавања звучних карти и миша,
дугме за мени прозора замењено дугметом *Замотај/Одмотај прозор*,
спречен застој при покретању код DHCP порука када мрежни кабал није
прикључен,
Исправљена грешка код пада система ако је на рачунару инсталиран
Линукс систем на *ext4* партицији,
исправљене грешке у алатима *liveusb-write* и *doudou-installer*
испод хаубе: пројекат је регистрован на [интернет платформи за превођење](http://www.transifex.net/projects/p/doudoulinux/)
— [TransiFex \[http://www.transifex.net/projects/p/doudoulinux/\]](http://www.transifex.net/projects/p/doudoulinux/); многе датотеке
са преводима су преведени у ПО датотеке како би се олакшао процес
превођења, а и превођење датотека је сада одвојено од кода,
сада је за превођење довољно да направите налог на TransiFex-у
Издање 2010-08 (крај августа 2010.године!)
додата алатка за инсталацију DoudouLinux-а
додата документација у ПДФ формату
додата немачка, португалска, румунска и руска издања у *инкубатор*
додата страница за преузимање [језичких пакета](#)
USB Live: не чека се више притисак на “Enter” да би се рачунар ресетовао,
арапска верзија: тастатура подразумевано на арапском писму, “Alt+Shift”
пребацује на латинични распоред, а панел је сада лево поравњан на
Мини/Комплетан DoudouLinux сесијама.

Издање 2010-05 (крај маја 2010.године!)
прво издање да би се започео пројекат.

Copyright © DoudouLinux.org team - Сви текстови на овој интернет локацији су
објављени под лиценцом [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Error 404

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](#)